

"İslâmiyetin müsellemâtını tamamen imtisal ettiği cihetle bihakkın daire-i dahiline girmiş zâтта, meylü't-tevsi, meylü't-tekemmüldür. Lâkaytlıkla hariçte sayılan zatta, meylü't-tevsi, meylü't-tahriptir..." Devamıyla izah eder misiniz?

"İslâmiyetin müsellemâtını tamamen imtisal ettiği cihetle bihakkın daire-i dahiline girmiş zatta, meylü't-tevsi, meylü't-tekemmüldür."(1)

İslam'ın temel emir ve yasaklarına uyan ve Ehl-i sünnet usulünü tam benimsemiş birisinin, İslam anlayışı ve İslam yorumu, ahireti imar ve Allah'ın rızasını kazanmaya yöneliktir. Bu tarzda düşünen ve yaşayan bir insan, dünyayı ahirete bir basamak yapar dünyalıkları da ahiretteki derecesini artırmaya yarayan bir alet ve araç olarak görür. Hazreti Ebu Bekir (ra)'ın zenginliği ve servetini Allah yolunda harcaması gibi.

"Lâkaytlıkla hariçte sayılan zatta, meylü't-tevsi, meylü't-tahriptir."(2)

İslam'ın temel emir ve yasaklarına uymayan ve Ehl-i sünnet usulünü tam benimsememiş birisinin, İslam anlayışı ve İslam yorumu ise, dünyayı imar ve dünyanın zevk ve menfaatlerini elde etmeye yöneliktir. Birinci hedefi dünya olan insanlar ise, dini dünya mutluluğu yanında bir renk bir sos bir alet olarak görür. Mesela, din ile dünyası çakışsa, dünyayı tercih eder ve dini de ona göre yorumlar. Bu düşüncede olanların içtihat anlayışı semavi değil dünyevidir.

"Fırtına ve zelzele zamanında, değil, içtihad kapısını açmak, belki pencerelerini de kapatmak maslahattır."(3)

İmanın zayıfladığı, ibadetin terk edildiği ve ahlakın sukut ettiği bir toplumsal zeminde, içtihad kapısını açmak kışın şiddetli soğuşunda kapı ve pencereleri açmak gibidir. İman, ibadet ve ahlak sağlam bir zemine oturmadan içtihatla meşgul olmak,

dinin sulandırılması ve bozulması anlamına gelir.

"Lâübâliler ruhsatlarla okşanılmaz; azîmetlerle, şiddetle ikaz edilir."(4)

Dini konularda gevşek olan insanlara dinin ruhsat yönü değil azimet yani takva ve ikaz yönü gösterilir. Zaten gevşek olan adama birde ruhsat verirsene adamın dinden çıkıp gitmesini kolaylaştırmış olursun.

Dipnotlar:

(1) bk. [Mektubat, Hakikat Çekirdekleri: 103.](#)

(2) bk. [age.](#)

(3) bk. [age.](#)

(4) bk. [age.](#)

"Lâübaliler ruhsatlarla okşanılmaz; azimetlerle, şiddetle ikaz edilir." cümlesi mesleğimizin "kavl-i leyyin" düsturu ile çelişmiyor mu?

"Firavuna gidin. Çünkü o azmış ve yoldan çıkmıştır. Ona 'kavl-i leyyin' ile konuşun ve yumuşak söz söyleyin, ta ki öğüt alsın ve korksun." (Tâhâ, 20/43-44)

"Kavl-i leyyin", yumuşak ve tatlı şekilde konuşmak anlamına gelmektedir. Peygamberimiz(asm)'in konuşma metodu ve peygamberlerin tebliğ usulünü ifade eden bir terimdir.

İmandan hiç nasibi olmayan ya da çok az olan azgın, zalim, kafir, fasıklara karşı hikmetli ve yumuşak sözle yaklaşmak gerekir.

Lakin inancı olup da dini yaşamada gevşeklik gösterenlere karşı ruhsatı değil azimetini, yani takvayı göstermek gerekir. **"Lâübaliler ruhsatlarla okşanılmaz; azimetlerle, şiddetle ikaz edilir."**(1) sözü de buna matuftur.

"Laubali" ifadesi, dini yaşama konusunda azim göstermeyen gevşeklere bir işarettir. İnancı yerinde bir insana azimetini göstermek mukteza-ı mutabık hareket etmek demektir. Yani halin gereğine uygun bir davranış sergilemek anlamına geliyor.

(1) bk. [Mektubat, Hakikat Çekirdekleri: 103.](#)